

Roomiin Mul'ata Ni Dhaabde — Lakkoofsa Sadii

Biiyoonnii Ameerikaa fi Mul'ata Raajii: Waamicha Qorannoo fi Hubannoo Macaafa Qulqulluu Gad Fagootti jedhu

Jeff Pippenger
2024-07-14

Mata-duree lamaan darban lameen mataa'ee dubbistoota dhuunfaa kan jedhu Ameerikaan yeroo Daani'el boqonnaa kudha tokko lakkoofsa kudha afur keessatti “saamtoota saba keetii” kan “mul'ata sana dhaaban” jedhamaniin fakkeenyaan agarsiifamteetti, keeyyata tokko qalamii Ellen White irraa fudhannee caqasne turre; innis akkana jedha: “Miseensoni waldaa tokkoon tokkoon isaanii dhuunfaatti ni qoramu, ni mirkanaa'u.” Adeemsi mirkaneessuu, qoruu, calaluu kun, inni akka Ergamicha Kakuu kan Miilkiyaas boqonnaa sadii keessatti meetii fi warqee qulqulleessuitti bakka bu'ee ibsame, amma jalqabameera. Miilkiyaas boqonnaa sadii keessatti qulqulleessuun tokko akka jiru ni agarsiisa.

Inni akka nama meetii baqsee qulqulleessuutti taa'a; ilmaan Leewwiis ni qulqulleessa, akka warqee fi meetiittiis isaan ni baqa, akka isaan qajeelummaadhaan Waaqayyoof aarsaa dhiheessaniif. Ergasii aarsaan Yihudaa fi Yerusaaalem akka bara duriitti, akka waggoota darbanittis Waaqayyo duratti ni tola. Miilkiyaas 3:3, 4.

Namoonni Ameerikaa mallattoo mul'ata dhaabu ta'e jedhu cimsanii qabatan, ergaan ji'a Adooleessa bara 2023 keessatti hiikamee mul'ate isa warra filatamtoota keessaa ta'anii kuma dhibba tokkoo fi afurtamii afur keessatti lakkaa'amuuf qorumsa keessaa qulqulleessu ta'uu hubachuu hin dandeenye yookaan hubachuuf hin fedhan turan. Mana sagadaa Qapernaahum keessatti qulqulleessuun dhumaa kan kuma dhibba tokkoo fi afurtamii afur fakkeenyaan agarsiifame ture.

Yesus ifaan isaanitti dubbate, “Isin keessaa warri hin amanne ni jiru;” jechuunis dabalee, “Kanaafuu ani isinitti hime, Yoo Abbaa koo irraa isaaf kenname malee namni kam iyyuu gara Koo dhufuu hin danda'u.” Isaan yoo gara Isaatti hin harkifamne, sababiin isaa garaan isaanii Hafuura Qulqulluuf banaa hin taane ta'uu akka hubatan barbaade. “Namni uumamaa waan Hafuura Waaqayyoo hin fudhatu; inni isatti gowwummaa dha; akkasumas, waan hafuuraan qoratamuuf, beekuus hin danda'u.” 1 Qorontos 2:14. Lubbuun ulfina Yesus amantiidhaan ilaala. Ulfinni kun hanga Hafuura Qulqulluudhaan amantiin lubbuu keessatti ibsamutti dhokataa ta'a.

“የእምነት እጦታቸው በሕዝብ ፊት በመገመገም እነዚህ ደቀ መዛሙርት ከኢየሱስ ይልቅ እንዲርቁ ተደረጉ። እጅግ ተበሳጭ፤ አዳኙንም ለመጉዳት እና የፈሪሳውያንን ክፍ ቅንዓት ለማርካት በመፈለግ ጀርባቸውን ሰጡት፤ በንቀትም ተዉት። ምርጫቸውን አድርገው ነበር፤ መንፈሱ የሌለውን ቅርጽ፣ ፍሬው የሌለውን ልጣጭ መርጠው ነበር። ውሳኔያቸውም ከዚያ በኋላ ፈጽሞ አልተለወጠም፤ ከዚያ በኋላ ከኢየሱስ ጋር ከእንግዲህ አልተመለሰም።”

“Inni marfaan Isaa harka Isaa keessa jira, oobdii Isaas guutummaatti ni qulqulleessa, qamadii Isaas gootara keessa ni walitti qaba.’ Maatewos 3:12. Kun yeroo qulqulleessuu keessaa tokko ture. Dubbiilee dhugaatiin, xurii qamadii irraa addaan baafamaa ture. Sababii isaan ceephoof of-tuulummaa fi of-qajeelummaadhaan guutamanii sirreeffama fudhachuuf baay’ee hin qophoofneef, akkasumas sababii addunyaa baay’ee jaallataniif jireenya gad-of-deebisuu fudhachuuf hin eeyyamneef, namoonni baay’een Yesus irraa garagalan. Har’as baay’een waanuma akkasii godhaa jiru. Lubbuun namaa har’a akkuma bartoonni sun mana sagadaa Qifirnaahom keessatti qoratamanitti qoramti. Yommuu dhugaan garaa namaatti dhiyaattu, jireenyi isaanii fedha Waaqayyoo wajjin akka wal hin simne ni argu. Of keessaa guutummaatti jijjiiramuu akka isaan barbaachisu ni argu; garuu hojii of-eeggannoo dhiisuu gaafatu sana fudhachuuf hin fedhan. Kanaaf cubbuun isaanii yeroo saaxilamu ni aaruu. Akkuma bartoonni Yesusin dhiisanii deemanii, “‘Dubbiin kun jabaadha; eenyutu isa dhaga’uu danda’a?’” jechuun gungumanii deemanitti, isaanis mufatanii deemu.” The Desire of Ages, 392.

“Mee dubbii dhugaa” jedhamuun warqeenii fi meetiin fakkeenya Malaki keessatti ibsa qulqulleessuu mana qulqullummaa isa dhuma kan dhibba tokkoo fi afurtamii afur kumaaf godhame ni bakka bu’an.

Kunoo, ani ergamaa koo nan erga; innis karaa koo fuula koo dura qopheessa; Gooftaan isin barbaaddanus yeroo hin eegamnetti gara mana qulqullummaa isaatti ni dhufa, jechuunis ergamaan kakuu inni isin itti gammaddan sun; kunoo, inni ni dhufa, jechuun Waaqayyoo Gooftaan maccaa. Garuu guyyaa dhufaati isaa eenyutu danda’a obsuu? Yeroo inni mul’atutti eenyutu dhaabachuu danda’a? Inni akkuma ibidda nama qulqulleessuuti, akkuma saaphana nama uffata miicuu. Miilkiyaas 3:1, 2.

Maalonni raajotaa hundinuu, Miilkiyaasin dabalatee, bara mootummaa dhuma agarsiisu. Barruuwwan kana keessaa isa jalqabaa keessatti The 1888 Materials, fuula 403 caqasnee turre; achittis akkana jechuun nu beeksifameera: “Namni beekumsa isaa amma jiru, kan Macaafa Qulqulluu irratti qabu garuu hanqina qabu, akka fayyina isaatiif ga’u jedhee itti quufa, gowwoomfama balaa geessisu keessa boqotaa jira. Baay’een isaanii dogoggora hubachuu fi duudhaa fi amantii sobaa hundumaa, kan akka dhugaa ta’ee dhiyaate, balaaleffachuu akka danda’aniif, falmiiwwan Macaafa Qulqulluu guutummaatti isaan hin hidhachiifne.” Warri kutaa wal fakkaataa sana keessatti ibsaman “barattoota Macaafa Qulqulluu cimaa miti”; isaan “kutaawwan Macaafa Qulqulluu” keessaa bakka “garaagarummaa yaadaa” jiru “kaayyoo tokkoof” hin baranne. Warri itti dubbatamaa jiran “lubbuu ofii isaaniitiif lafee keessaa bu’aa fi badhaadhina ofitti fudhachuuf [jechuun] Macaafa Qulqulluu hin dubbisan. Isaan akka inni sagalee Waaqayyoo isa isaanitti dubbatu ta’e hin hubatan. Garuu, yoo karaa fayyinaa hubachuu barbaadne, yoo ifa aduu qajeelummaa arguu barbaadne,” isaan “Macaafa Qulqulluu kaayyoo tokkoof barachuu qabu.”

መጀመሪያው ጽሑፍ የመረጋገጡት፣ ከእነርሱ የተሰሳተ የትንቢት አብነት አንዱ ክፍል፣ ከThe Great Controversy የተወሰደው እንዲህ የሚል ምንግብ መሆኑን ነበር፡- “Romanism in the Old World and apostate Protestantism in the New will pursue a similar course toward those who honor all the divine precepts.” The Great Controversy, 615. የእነርሱ የግል ትርጓሜ ይህ ንባብ “Romanism” እንደ ያለፈ ታሪክ እና “apostate Protestantism” እንደ ዘመናዊው ዓለም እየለየ እንደሚጠቅስ ትናገራለች። በዚህ ንባብ ላይ የሚያደርጉት መተግበሪያ ከትክክለኛው ትርጉም እንደ ተጠመሰ ከሚያሳይ የሰዋሰው ማስረጃ

“Diinni keenya obbolootaa fi obboleettota keenyaa sammuu isaanii hojii guyyoota dhumaa kanneen keessatti dhaabbachuuf saba qopheessuu irraa maqsuuf barbaadaa jira. Gowwoomsawwan isaa sammuu namootaa balaa fi dirqama sa’aatii kanaa irraa fageessuuf qophaa’aniiru. Ifa Kiristoos saba isaatiif kennuuf samii irraa Yohaannisitti fide akka waan homaa hin taaneetti tilmaamu. Isaan haalli amma nu dura jiru xiyyeeffannaa addaa argachuuf barbaachisummaa gahaa hin qabu jedhu. Dhugaa madda samii irraa dhufe hojii dhabsiisu; sabni Waaqayyoo muuxannoo isaanii kan duraa irraa saamamu, iddoo isaa irratti immoo saayinsii sobaa kennamu.”

“ ‘Akkuma Gooftaan jedhuutti, karaa irratti dhaabadhaa; ilaalaa; daandiiwwan durii gaafadhaa, karaan gaariin eessa akka jiru; isa keessa deddeebi’aa.’ ”

“Eenyullee hundi amantii keenya buqqaatanii fonqolchuuf hin yaalin,—hundelee jalqabuma hojii keenyaa irratti, dubbii Waaqayyoo kadhannaadhaan qorachuudhaanii fi mul’ataatiin kaa’aman. Nuyi waggoota shantaman darban keessatti hundeelee kana irratti ijaaraa turre. Namoonni karaa haaraa argatan jechuun yaaduu danda’u, akkasumas hundee isa kaa’ame caalaa jabaataa ta’e kaa’uu akka danda’anitti yaaduu danda’u. Garuu kun gowwoomsa guddaadha. Hundee isa kaa’ame malee hundee biraa eenyullee kaa’uu hin danda’u.”

“Bara darbe namoonni baay’een amantii haaraa ijaaruuf, akkasumas qajeelfamoota haaraa hundeesuuf hojii jalqaban turan. Garuu ijaarsi isaanii hammam yeroo dhaabbate?—Inni yeroo muraasa keessatti kufe; sababiin isaa, inni irratti hundeeffame Dhagaa sana irraa miti.”

“Jattoonni jalqabaa yaad-rimeewwan namootaa wajjin wal arguuf dirqaman hin turre? Yaada sobaa dhaga’uufis dirqaman hin turre? Ergasiiis waan hundumaa raawwatan boodas cimaniin dhaabachuudhaan, ‘Bu’uura isa kaa’ame malee namni kam iyyuu bu’uura biraa kaa’uu hin danda’u’ jechuun?”

“Kanaaf nuti jalqaba amantii keenya jabaatanii hamma dhumaatti cimsee qabachuu qabna. Dubbiin humnaa Waaqayyoo fi Kiristoosiin saba kanaaf ergame, isaanii addunyaa keessaa baasee, tuqaa tuqaadhaan, gara ifa ifaa dhugaa yeroo ammaaatti geesse. Hidhii ibidda qulqulluudhaan tuqameen, tajaajiltoonni Waaqayyoo ergaa sana labsaniiru. Dubbiin waaqayyummaa dhugummaa dhugaa labsame sana irratti mallattoo isaa kaa’eera.” Review and Herald, March 3, 1904.

“የኤርምያስ የቀድሞ መንገዶች” ማለት “ብሥራችን መጀመሪያ የተኖሩ መሠረቶች” ናቸው። እነዚያ እውነቶች “ብዓለት ላይ” ተመሥርተው ነበር፤ በሚለራዊያን ታሪክም እነዚያ መሠረታዊ እውነቶች በ1842፣ 1843 እና 1844 የተሰበከው “የአሁኑ እውነት” መልእክት ነበሩ።

“Waaqayyoo dubbii ani dubbadhe fudhachuuf isin haa gargaaru. Warri dallaa Xiyoona irratti eegdoota Waaqayyoo ta’anii dhaabbatan, namoota balaa ummata duratti jiru dursanii argu ta’anii haa jiraatan,—namoota dhugaa fi dogoggora, qajeelummaa fi jal’ina gidduu adda baafachuu danda’an.

“ፍርሃት የሚሰጥ ማስጠንቀቂያ መጥቶአል፤ ከ1842፣ 1843 እና 1844 ጀምሮ መልእክቱ ከመጣ በኋላ እኛ ስንገነባበት የኖርነውን የእምነት መሠረት የሚናወጥ ምንም ነገር እንዲገባ አይፈቀድለትም። እኔ በዚህ መልእክት ውስጥ ነበርሁ፣ ከዚያም ጀምሮ እግዚአብሔር የሰጠንን ብርሃን በታማኝነት ተከትዬ

በዓለም ፊት ቆሜ ነበርሁ። ቀን በቀን ጌታን በእውነተኛ ጸሎት እየፈለግን፣ ብርሃንን እየሻልን በተቀመጥንበት መድረክ ላይ እግራችንን እንነሳ ዘንድ አንፈልግም። እግዚአብሔር የሰጠንን ብርሃን እተወው ዘንድ ትመስላችኋለሁን? እርሱ እንደ ዘላለማት አለት ይሆናል። ከተሰጠኝ ጀምሮ ሁልጊዜ እየመራኝ ነው። ወንድሞችና እህቶች ሆይ፣ እግዚአብሔር ሕያው ነው፣ ይነግሣልም ዛሬም ይሠራል። እጁ በመንኰራኩሩ ላይ ነው፣ በራሱም አምላካዊ አስተዳደር መሠረት መንኰራኩሩን እንደ ራሱ ፈቃድ እያዘረ ነው። ሰዎች የሚያደርጉትንና የማያደርጉትን እየተናገሩ ራሳቸውን በሰነዶች ላይ አይያዙ። ነገር ግን ራሳቸውን በሰማይ አምላክ በጌታ ላይ ያያዙ። ከዚያም የሰማይ ብርሃን ወደ ነፍስ ቤተ መቅደስ ይበራል፣ እኛም የእግዚአብሔርን ማዳን እናያለን።” Review and Herald, April 14, 1903.

“1842, 1843, and 1844” keessatti lallabame ergaan sun, ergaa kaartii qajeelchaa 1843 irratti bakka buufame dha. Caamsaa 1842 keessatti, kaartiiwwan 1843 dhibba sadii maxxanfaman. Ellen White fi qajeelchitootni duraa hundinuu, kaartiin sun raajii barreessuu fi gabateewwan irratti ifa godhanii kaa’uu ajaja boqonnaa lammaffaa Habakkuk keessatti kenname guutuu isaa akka ta’e dhugaa ba’an. Seenaa sana keessatti lallabdoonni Millerite dhibba sadii turan; akkasumas seenaa barreessitoonni SDA hundinuu kaartii 1843 sana akka fayyadaman dhugaa ba’u.

Maal ta’ee nama tokkoo akka eenyummaa Roomaan “saamtoota saba keetii” ta’ee, akkuma chaartii irratti mul’ifametti, dogoggora dha jedhee dubbatuuf kakaasa? Maal ta’ee nama tokkoo akka himannaa sana fudhatu isa taasisa? Haa ta’u malee, maal ta’ee nu keessaa warri hubannaa qajeelchitootaa durii, jechuunis Roomaan jechaan, “saamtoota saba keetii” jedhuun kan fakkeeffamte ta’uu ni fudhanna jennee himannu, garuu dhugumaan hubannaa sana ofii keenyaaf falmuu kan hin dandeenye taanuuf nu qaba?

ሃ.ዐ ፡፫.ዐ.ዐ ፡፫ጵጋ.ዐ፡ |፬፻፲፮ ዓ.ለ ዓ.ክ.:

“Namni guddinni sammuu namaa hammam iyyuu haa ta’u, ifa caalu argachuuf jechuun isaanii Sirna Qulqulluu gadi fageenyaan fi itti fufiinsaan qorachuun hin barbaachisu jedhee yeroo tokkoof illee haa hin yaadin. Akka sabaatti, tokkoon tokkoon keenya barattoota raajii akka taanuuf waamamneerra. Ifa xixiqqoo kam iyyuu kan Waaqayyo nuuf dhiyeessu hubachuu akka dandeenyuuf, ciminaan dammaqinaan eeguu qabna.” Testimonies, volume 5, 708.

Ani “ifa inni Waaqayyo” amma “nuuf” dhiyeessaa jiru jechuun, nuti Daani’el boqonnaa kudha tokko lakkoofsa shanan dura jiru dhuunfaatti hubachuuf itti gaafatamummaa keenya guutummaatti akka hin dammaqne, akkasumas lakkoofsonni kudha sadii hamma kudha shanitti boqonnaa isuma sanaa dhugaa namoota kuma dhibba tokkoo fi afurtamii afur qulqulleessuu isa dhumaa fi mallatteessuu raawwatan akka argisiisan akka hin hubanne nan dubbadha. Seenaa kana keessatti barsiisni sobaa tokko illee yoo hin galfamin, inni kun akka nuti guutummaatti dammaqnee jirru ragaa ni ta’a ture. Garuu falmiin kun kana irraa kan biraa ta’uu isaa mirkaneessa.

“Waaniin lolli yookaan jeequmsi saba Waaqayyoo gidduutti hin jirre jedhamu, isaan barsiisa sirrii jabeessanii qabatanii jiru jechuun akka ragaa murteessaa ta’etti ilaalamuu hin qabu. Sodaatamuuf sababni jira; inni isaan dhugaa fi dogoggora gidduutti ifaan adda baafachaa hin jiraanne ta’uu danda’a. Yommuu qo’annoo Caaffata Qulqullaa’ootiin gaaffiin haaraan hin kaafamne, yommuu garaagarummaan yaadaa kan namoota dhugaa akka qaban mirkaneeffachuuf ofii isaaniitiin Macaafa Qulqulluu qorachuuf kakaasu hin uumamne, yeroo

sanatti baay'een, akkuma bara duriitti, aadaa irratti maxxananii waan maal akka ta'e hin beekin waaqeffatu....”

“Waaqayyo saba Isaa ni dammaqa; yoo karaa biraatiin hin milkoofne, barsiisa sobaatu gidduu isaanii seenee, isaan ni calala; akkasumas qamadii irraa caffee adda baasa. Gooftaan warra dubbii Isaa amanan hundumaa hirribaa akka dammaqan ni waama. Ifni gatii guddaan qabu dhufeera; innis yeroo kanaaf kan mijatu dha. Inni dhugaa Macaafa Qulqulluu ti; balaa amma iyyuu nutti dhihaatee jiru mul'isa. Ifni kun akka nu Macaafa Qulqulluu ciminaan qorannuu fi dhaabbilee nuti qabnu qorannoo baay'ee sirrii ta'een ilaallu nu geessisuu qaba. Waaqayyo akka kallattiiwwan hundi fi dhaabbileen dhugaa guutummaatti, ciminaa fi obsaan, kadhannaa fi soomaan qorataman ni fedha. Amanoonnis yaad-rimee qofa irratti yookaan yaada ifaan hin ibsamne kan dhugaan maal akka ta'e ibsu keessatti boqochuu hin qaban. Amantiin isaanii akka yeroo qormaataa yeroo dhufu, yommuu amanti isaanii deebisuuf gumiiwwan duratti dhihaatanitti, abdi isaan keessa jiruuf sababaa kennuu danda'an, garraamummaa fi sodaan, jabinaan dubbii Waaqayyoo irratti hundaa'uu qaba.

“Geggeessaa, geggeessaa, geggeessaa. Mata-dureewwan nu addunyaatti dhiheessinu nuuf dhugaa jiraataa ta'uu qabu. Yeroo barsiisota amanti keenya keessatti bu'uuraa ta'an akka qajeeltoota amantiitti ilaallu difnu, falmii guutummaatti sirrii hin ta'in ofii keenyaan akka hin fayyadamne gonkumaa of eeggachuun keenya barbaachisaa dha.” Testimonies, volume 5, 708.

Yeroo nuti ilaalcha kana keessatti saamtoota saba Waaqayyoo ilaalchisee fuulduratti adeemnu, mormiin Daani'el boqonnaa kudha tokko lakkoofsa kudha afur irratti Protostaantootaa fi Miilaraayitoota gidduutti ture, mormii hiikkaa haaraa fi dhuunfaa kan jechuun Ameerikaan, osoo Roomaa hin ta'in, mul'ata sana hundeessiti jedhu wajjin walqixa ta'uu isaa ni mirkaneessina. Dhaabbanni The Great Controversy jedhu seenaa darbe adda baasuuf jecha “old world” jedhu fayyadama jechuun ka'u, “yaada tilmaamaa fi ifa hin taane” dha; akkasumas inni fakkeenya “mormii guutummaatti sirrii hin taane” ti.

Warri kan karaa kana fayyadamuudhaan Millariitonni “saamtota saba keetii” jechuun Roomaa adda baasuun isaanii dogoggora ta'uu isaanii deggeruuf tilmaama isaanii dhaabuu yaalan, dirqama isaanii kan Kiristaanaa guutuu qabu; jechuunis, himannaa isaanii ifatti deebi'anii kaasu qabu, sababiin isaa naahawwan seera afaaniitiin illee ta'e seenaa irratti hundaa'uun dhaabachuu hin danda'u. Isin immoo kan falmii kana keessatti qarqara irratti taa'anii jirtan, jecha dhugaa sirriitti qooduu keessatti itti gaafatamtoota dha; waamamtaniirtu jechuun nama dhuunfaa raajii baratu ta'uuf malee, yaada nama tokkoo duukaa buutuu ta'uuf miti.

Namoonni Caaffata Qulqullaa'oo badiisa ofii isaaniitiif jal'isu.

Akkasumas kan Gooftaan keenya obsa dheeraa isaa akka fayyinaatti ilaalaa; akkuma obboleessi keenya jaallatamaan Phaawulosis, akka ogummaa isaaf kennameetti, isinitti barreesse; akkasumas warraaqsaalee isaa hundumaa keessatti waa'ee wantoota kanaa dubbachaa, isaan keessaa wantoonni hubachuuf rakkisan tokko tokko ni jiru; warri hin barannee fi hin cimin immoo, akkuma Caaffata Qulqullaa'oo kaanitti godhan, badiisa ofii isaanii irratti hiika jallisu. Isin garuu, yaa jaallatamtoota, waan kana duraan beektoota taatanii, dogoggora warra hamootaatiin hin harkifamin akka jabaatanii ittiin dhaabbattan irraa hin

kufneef of eeggadhaa. Garuu ayyaana keessatti fi beekumsa Gooftaa fi Fayyisaa keenya Yesus Kiristoos keessatti guddadhaa. Ulfinni ammaas ta'e bara baraan isaaf haa ta'u. Ameen. 2 Pheexiroos 3:15–18.

Phexro kahichhi je “ajeña o asthira” loka-māne Śāstraku “nijamānanka nija bināsa nimante bikṛta” karanti. Ehi satya sahita sammati rakhi Sister White āmamānanku bārambāra satarka kari āmaku nija nija pāim̄ adhyayana karibāku kahichhanti. Yadi āme bhabishyabāñira śikṣyārthī heba pāim̄ āmara dāyitva pūraṇa karu nāhām̄, tebe āme nija nija bināsa nirdhārta karuchhu.

Warri namoota keetiif mul'ata dhaaban warra saamtoota uummata keetii ti; Solomoon immoo bakka mul'anni hin jirretti uummanni akka badu ibsa.

Lafti hin jirretti ummanni bada; inni seera eegus garuu gammadaa dha. Fakkeenya 29:18.

“Perish” jedhu keessaa hiikni tokko qullaa ta'uu dha. Itti hubannoon mul'ataa yoo sirrii hin taane, inni irratti hundaa'u sababa mallattoo mul'ata sana dhaabu hin hubatamne yookaan dogoggoraan hubatameef dha. Akeekkachiisa Solomoon keessatti warra badan keessaa ta'uun, qullummaa Laa'odiiqeyaa warra seera Dilbataa yeroo dhihoo dhufuitti afaan Gooftaa keessaa tufaman sanaan fakkeeffame mirkaneeffachuu dha. Egaa yaada ibsa ifaa yaada Obboleettii White waa'ee addunyaa moofaa fi addunyaa haaraa irratti kennite dogoggoraan dhiheessu, akkasumas mootummaa Roomaa dha mul'ata dhaabu kan jedhee ibsa Milleroota didu—kan kallattiidhaan kaarta 1843 irratti bakka bu'ame, kan dhugaa hundeeffamaa Adventizimii bakka bu'u, fi kan Kiristoos, Kattaa Bara-baraa, isa fakkeenya qulqulluu hundaan waa'ee bu'uuraalee ibsame ta'e—maaliif fudhanna ree?

“Garuu ijaarsi kam iyyuu hundee dubbii Waaqayyoo malee hundaa'e ni kufa. Namni akka Yihudoota bara Kiristoositti ture sanaa, hundee yaadotaa fi ilaalchota namaa, bifaalee fi sirnawwan namaan kalaqaman irratti, yookaan hojii kam iyyuu ayyaana Kiristoos irraa of danda'ee hojjechuu danda'u irratti ijaaru, ijaarsa amala isaa cirracha socho'u irratti dhaabaa jira. Qilleensoonni cimaan qorumsaatiin guutaman hundee cirrachaa sana haxaa'anii fuudhu; mana isaas qaroomina yeroo kanaa irratti diigamee hafee ni dhiisu.”

“Kanaaf Gooftaan Waaqayyoo akkana jedha, ... ‘Ani immoo firdii sarara safaraatiin nan kaa'a, qajeelinas ulfina madaaliitiin; cabbiin iddoo sobni itti baqatame ni harcaasa, bishaanonnis iddoo dhokfamaa ni guutu.’ Isaayyaas 28:16, 17.

“Garuu har'a araarri cubbamaaf in kadhata. ‘Ani jiraadha, jedha Waaqayyoo Gooftaan, ani du'a hamaa keessatti gammachuu hin qabu; garuu hamaan karaa isaa irraa deebi'ee haa jiraatu; deebi'aa, deebi'aa karaa keessan hamaa irraa; maaliif duutu ree?’ Hisqi'eel 33:11. Sagaleen har'a warra hin qalbii jijjiirranitti dubbatu sun sagalee Isa yeroo magaalaa jaalala Isaa ilaale dhiphina garaa keessatti akkana jedhee iyyedha: ‘Yaa Yerusaalem, Yerusaalem, isheen raajota ajjeefu, warra isheetti ergamanis dhagaadhaan rukuttu! akkam baay'een ijoollee kee walitti qabuu nan barbaade, akkuma handaakkon ilmaan ishee qoochoo ishee jalatti walitti qabdu, isin garuu hin jaallanne! Kunoo, manni keessan onaa ta'ee isiniif dhiifameera.’ Luqaas 13:34, 35, R.V. Yesuus Yerusaalem keessatti fakkeenya addunyaa ayyaana Isaa diddee tuffatte arge. Inni siif boo'aa ture, yaa garaa mata jabeessa! Yeroo imimmaan Yesuus gaara irratti dhangala'e

sanatti iyyuu, Yerusaaem amma iyyuu qalbii jijjiirrattee badiisa ishee jalaa miliquu dandeessi turte. Yeroo muraasaaf kennaan mootummaa mootummaa waaqaa amma iyyuu fudhatama ishee eeggachaa ture. Akkasuma, yaa garaa, Kiristoos amma iyyuu sagalee jaalalaatiin sitti dubbachaa jira: ‘Kunoo, ani balbala dura dhaabadhee rukutaa jira; namni tokko yoo sagalee koo dhaga’ee balbalicha bane, ani gara isaa nan seena, isa wajjinis nan irbaata, innis ana wajjin.’ ‘Amma yeroo fudhatamaa dha; kunoo, amma guyyaan fayyinaa ti.’ Mul’ata 3:20; 2 Qorontos 6:2.”

“Isin ofitti abdiif irratti hirkattanii boqottan cirracha irratti ijaaraa jirtu. Garuu badiisa dhufu sana keessaa ba’uun amma iyyuu baay’ee hin tardofne. Utuu bubbeen sun hin ka’in, gara hundee amanamaa sanaatti baqadhaa. ‘Akkana jedha Gooftaan Waaqayyo, Kunoo, ani hundee ta’uuf Xiyyoon keessatti dhagaa tokko, dhagaa qoratamee mirkanaa’e tokko, golee ijaarsaa keessatti dhagaa gatii guddaa qabu tokko, hundee amanamaa tokko nan kaa’a; inni isatti amanu hin ariifatu.’ ‘Na ilaalaa, ni fayyitu, isin warri handaara lafaa hunduma jirtan; ani Waaqadha, kan biraan hin jiru.’ ‘Hin sodaatin; ani si wajjin jiraatii; hin na’in; ani Waaqa kee ti; ani si nan jabeessa; eeyyee, ani si nan gargaara; eeyyee, harka mirgaa qajeelummaa kootiin si nan deeggara.’ ‘Isin bara baraan hin qaanoftan yookiis hin burjaajoftan.’ Isaayaas 28:16, R.V.; 45:22; 41:10; 45:17.” Yaadota Gaara Eebbaa irraa, 150–152.

Barreeffama kana barruu itti aanu keessatti itti fufna.